

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

78. An consecratio Episcoporum Ecclesiæ Latinæ differat à Græca? Et docetur, quod Christus non designavit rem determinatam numero, vel specie Ordinum, sed reliquit ejus rei determinationem specialem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](#)

constituantur, quibus olim Episcopi praeuerunt, & nunc à Saracenis, & Turcis, in quorum potestatem deuenierunt, tenentur. Difficultas est, an Consecratio diæ Episcopi si valida, cum non signatur ei aliqua ciuitas, vel populus, super quem habeat Iurisdictionem; Aliqui affirmant nullam esse consecrationem Episcopi, nisi signetur ei ciuitas, vel populus, super quem habeat iurisdictionem.

4. Quia licet Iurisdictione super ciuitatem, vel populum non sit in rigore metaphysico de essentiâ consecrationis Episcopalis, est tamen quædam conditio necessaria à principio requisita, ut verè fiat Consecratio; ergo Ita Nugnus tom.2. in 3.p.9.39. art.2. in expositione articuli S.Thom.ad fin. yf. Circa quararam Conclusionem.

5. Sed verius, & probabilius mihi videtur dicendum, supradictam consecrationem Episcopi validam esse, etiam si de facto ei non signetur aliqua ciuitas. Nam Iurisdictione actualis non est de essentiâ consecrationis Episcopalis, vt ipsemet Nugnus fateur, quia solum suffici ad essentiâ consecrationis Episcopalis cura animarum signanda à Romano Pontifice, quam possum exercere posset ordinatus Episcopus, nulla facta mentione ex parte ipsius.

6. Tum quia, sicut Episcopus simpliciter Ecclesiam, cuius est Pastor Romani Pontificis autoritate dimittens verè, & propriè est Episcopus, & tamen sine certa Ecclesia manet, cap. inter corporalia, de translat. sic etiam potest initio Episcopos sine certâ Ecclesiæ titulo creare. Ita tenent Hostiens. & Abbas in capite inter corporalia, de translat. Et ita ex Theologis sustinet Azor. tom.2.lib.3; cap.29.q.3. vbi sic ait: [Hostiensis & Abbas docent, posse absoluere, & simpliciter aliquem Episcopum consecrari, qui nulli certâ Ecclesiæ obligetur, Episcopus igitur ordinari, & consecrari poterit absoluere; hoc est si tantum Episcopalem consideremus autoritatem, ita vt solam accipiat Ordinis potestatem absque Iurisdictione, & hic consensu alterius Episcopi posset in illius Diocesis obire, & exequi ea, quæ sunt Ordinis, posset Christina confidere, pueros confirmare, Clericos ordinare, Templa, Altaria, Vasa consecrare. Potestas vero Iurisdictionis non datur alicui, nisi in certum populum, cui possit ius dicere. Item ex cap. Quoniam, de officiis ordin. constat iure aliquando Episcopum posse sibi Vicarium adiungere, qui habeat etiam Pontificiam Ordinis potestatem, vbi Abbas annotavit in hunc modum ex quo sit, ut quis absque Episcopatu creetur Episcopus? quoniam eiusmodi Vicarius consecratur, Episcopus erit sine Episcopatu.] Ita Azor.

RESOL. LXXVIII.

An Consecratio Episcoporum Ecclesia Latina differat à Graeca.

Et docetur, quod Christus non designauit rem determinatam numero, vel specie Ordinum, sed reliquit eius rei determinationem specialem Ecclesia. Ex p.12. tr.1. Ref.78.

§.1. Respondeo affirmatiæ etiam in Ritibus substantialibus, sed difficultas est, quonodo hoc eveniat, quia materia, & forma Sacramentorum debet esse æqualis, vt potest instituta à Christo Domino, nec potest variari ab Ecclesia. Pro hac difficultate enodanda suppono, Christum Dominum sic instituisse materias Sacramentorum, vt in aliis Sacramentis non determinauerit rem ponendam, vel

exhibendam talem secundum speciem infinitam, sed solum per se designata in materiam positionem aliqui signi externi, vel traditionem externam aliqui rei sensibilis aptæ, vt per ipsam significetur talis effectus Sacramentalis verbi gratia, potestas Ordinis, & gratia specialis, quæ conferitur, monuisse vero A postolos generaliter ut res apta, & commoda ad talem significacionem ferendam apud homines, tradetur pro talis Sacramenti materia propria, relinquendo Ecclesia determinationem magis specialiæ rei adhibenda.

2. Et est optimum exemplum. Instituta est pro materia Sacramenti Penitentia propria manifestatio peccatorum sensibilis, vnde quæcumque manifestatio peccatorum talis sit per verba, vel sine verbis est sufficiens, quia tale signum exterrit peccatorum habet substantiam signi instituti à Christo, hoc est, habet rationem illam quam Christus voluit determinatè ponit, vt sit Sacramentum, & non aliter in Sacramento Ordinis instituit Christus pro materia in aliquibus Ordinibus traditionem alicuius rei accommodatæ, ad significandum talis Ordinis ministerium, potestatem, & gratiam, ipse tamen non de signatur, sed rem determinatam numero, vel specie, sed reliquo, agitur eius rei determinationem specialem Ecclesia, vt hac opportunè determinaret rem talem istam, vel illam esse tradendam, verbi gratia, Librum, vel Va, Cereum, vel Candelabrum, vel vtrumque, &c. Ratio cur ita Christus instituit, prater sanctissimum eius benepacitum, videtur esse maior congruitas ipsius rei ob diuersos status temporum & locorum, in quibus Ecclesia Ministri erant ordinandi: non enim ita congruum, ne & facile semper esset codem vti signo: nam initio Ecclesia non poterat esse materia ordinationis liber Euangeliorum, vel Epistolarum, vel exorcismorum, sicut modo est materia apta huiusmodi traditio libri, vt dicimus. Et haec omnia docet Bernal. de Sacram. disputatione 47. scilicet 1. num. 2. cui ego addo (me citato) Franciscum Lugo de Sacram. lib. 1. cap. 1. quæst. 7. num. 78. Martinon. tom. 4. disputatione 9. scilicet 5. num. 48. Ioannem Pontium in Capit. Thol. disputatione 48. quæst. 2. conclusio 8. num. 15. cum Cardinali Lugo. Alij Amico, Isamberto, Auersa, Marchino, Fornetis, Arcudio, & pluribus aliis à me alibi adductis. Hoc supposito respondeo: Consecrationem Episcoporum, vt fuit instituta à Christo Domino in genere, est diuersa non diuersam in Ecclesia Latina, & Graeca, sed in specie à Pontifice suis hanc, & hanc in dictis Ecclesiis determinatam.

RESOL. LXXIX.

Afferuntur aliqua ex consecratione Episcoporum Græcorum, qua firmant plures ex supradictis? Exp. tr.1. Ref.79.

§.1. **N**otandum ex Ordinatione Græcorum varia posse colligi, quæ inter Doctores fuerunt haec satis dubia; nam apud eos Episcopus consecratur imposita manu cum pallio super caput consecrandi, sub hac formâ: Divina gratia, quæ semper infirma sanat, & imperfecta perficit & promouet N. Deo amabilissimum Presbyterum in Episcopum, & Deo custoditæ Ciuitatis Nostræ; Oremus igitur pro ipso, vt veniat super eum gratia sanctorum Spiritus, dæcūde Pontifex aperit librum Euangeliorum, & imponit capiti, ac Ceruici illius, qui ordinatur, simul via tangentibus alii Pontificibus, & facta trina cruce in capite illius, impo-

fitaque